

Allemansrätten

Du får gå, jogga och cykla fritt i skog och mark, så länge du inte orsakar skada. Att ta vägen över en annans tomt är inte tillåtet, det kan betraktas som hemfridsbrott.

Det är tillåtet att tälta i naturen så länge du inte stör eller förstör, men vill du tälta längre än en natt, om ni är en stor grupp eller om du vill tälta i närheten av ett boningshus bör du fråga markägaren om lov.

Att göra upp en lägereld går bra, men det är förbjudet att elda när det är torrt och finns risk för att brand kan sprida sig. Små fältkök får däremot alltid användas. Elda på en säker plats och aldrig direkt på klipp hållar. Hällarna spricker lätt sönder, en skada som inte går att reparera.

Du får plocka grenar, kottar och pinnar på marken som bränsle till elden, men ingenting från levande träd.

Hundar måste hållas kopplade i naturen mellan 1 mars och 20 augusti. Då är djurlivet som känsligast och många djur har sina ungar.

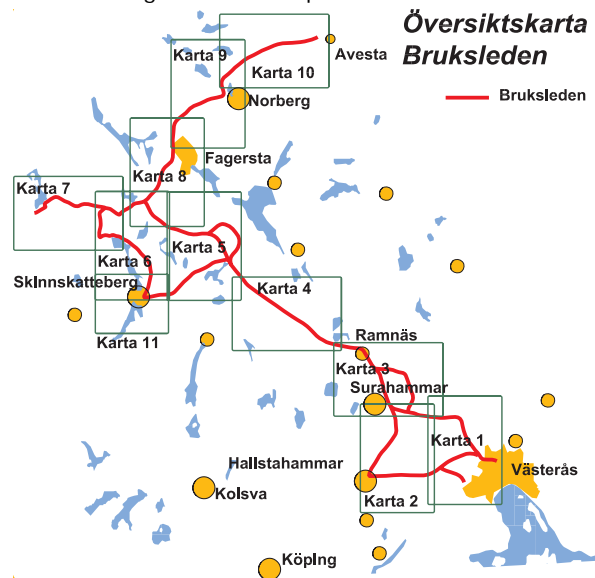
Att rida i skog och mark ingår i allemansrätten, men det är bara tillåtet om du inte orsakar någon skada. Särskilt under vår och höst då marken är blöt och mjuk gäller det att välja rätt väg. Att rida på vandringsleder och andra iordninggjorda stigar är inte att rekommendera då de upprättats för att ta sig fram till fots.

Lämna inte kvar något skräp i naturen! Både djur och människor kan skada sig på krossat glas, kapsyler, plastpåsar och rostiga burkar. Dessutom förstör det upplevelsen för nästa person som kommer till platsen.

Broschyren är framtagen inom ett projekt där statliga bidrag till lokala och kommunala naturvårdsprojekt är medfinansierare för genomförandet.

Bruksleden

Genom Västmanland, från Västerås i söder till Avesta och Malingsbo i norr, sträcker sig Bruksleden. Från Mälardalens slätter kan du vandra norrut in i Bergslagens djupa skogar och böljande terräng. Leden passerar ett omväxlande natur- och kulturlandskap där små brukssamhällen med spännande historia och många sevärdheter utgör ett karakteristiskt inslag. Skogsterräng blandas med blomstrande ängsmarker, ödsliga myrar, glittrande sjöar och kalkrika områden med spännande växtlighet. Flera större vattendrag, som Kolbäckån med Strömsholms kanal, korsar också genom landskapet.



Etapper

Bruksleden är 25 mil lång och indelad i 27 etapper med varierande längd. De flesta börjar och slutar vid en rastplats med vindskydd eller en raststuga. I skogen är leden markerad med orange färg på träd och stolpar.

Vatten och ved

Vattenkällor finns på några ställen längs leden. Vattenkvaliteten i dessa källor kontrolleras inte. Därför är de inte utmärkta på kartorna och det rekommenderas att du bär med dig eget vatten. Ved finns i allmänhet inte utlagd vid vindskydd och raststugor.

Ansvar

Ansvarig för Bruksleden är de kommuner leden passerar, Västerås, Hallstahammar, Surahammar, Skinnskatteberg, Fagersta och Norberg. Kontakta: info@bruksleden.se

www.bruksleden.se



Bruksleden Etapp 3

Skultuna - Toftsjön 10,5 km



2006

Etappbeskrivning

Etappen startar på västra sidan av Svartån, i norra delen av brukssamhället Skultuna. I Skultuna kan du besöka Sveriges äldsta mässingsbruk. Här har man sedan 1607 bland annat tillverkat mässingstråd, mortlar, krusor och ljuskronor.

Efter att ha vandrat en kilometer längs små vägar passerar du Norrängs blomsteräng. Bland blommorna invid en liten bäck finns en rastplats. Vid skjutbanan bortom blomsterängen viker leden av in i den djupa skogen där marken täcks av mossklädda stenblock. Så småningom glesnar skogen i takt med att berghällarna blir fler.

Leden fortsätter förbi Husmossen, där Etapp nr 2 från Skålbystugan ansluter, genom omväxlande tät och lite öppnare barrskog. Vid Toftmossen går du på spänger och stigar i ena kanten av den vidsträckt våtmarken. Efter ett tag leder spängerna dig tvärs över mossen och härifrån är det inte långt kvar till etappmålet vid Toftsjön. Vid Toftsjön ligger ett vindskydd med utsikt över vattnet.



Norrängs blomsteräng

Rastplatser

En fin rastplats med bord, bänkar och en eldstad finns vid Norrängs blomsteräng.

Vid Toftsjön ligger ett vindskydd i fint läge med öppningen mot vattnet. Det har plats för 6-8 personer. Tältplatser går att hitta runt vindskyddet.



Vindskyddet vid Toftsjön

Kommunikationer

Till Skultuna kommer du med buss nr 46 från Västerås. Bussen går flera gånger om dagen, även på helger.

Toftsjön kan du inte nå med kollektivtrafiken eller med bil. Närmaste busshållplats finns vid väg 66, dit du kommer genom att fortsätta Bruksleden ytterligare 5 km förbi Toftsjön och Långsjön.

Information om bussar finns på Västmanlands lokaltrafiks hemsida: www.vl.se. Du kan även ringa trafikupplysningen: 0774 - 410 410

Information om tågtrafiken hittar du på www.tagibergslagen.se.

Handla mat

Vill du handla mat finns en matvarubutik mitt i Skultuna, ca 600 m från etappstarten.

Kartor

Bruksledens delkartor nr 1 och 2 täcker aktuell etapp. Utöver dem kan du använda Lantmäteriets terrängkarta 11G SO Västerås i skala 1:50 000.

Skultuna

I många svenska hem finns mortlar ljusstakar och krusor i mässing från Sveriges äldsta mässingsbruk i Skultuna. På en väl vald plats intill Svartån anlades bruket år 1607 på initiativ av Karl IX. Anledningarna till att man valde den här platsen var flera. Här fanns vattenkraften från Svartån, träkol, arbetskraft och så var det nära till hamnen i Västerås. Inom bruksområdet finns två stora kolhus, verkstäder och arbetarbostäder från 1700- och 1800-talet.

Till att börja med producerade man mässingstråd och mässingsplåt vid bruket. Runt 1620 började man tillverka ljuskronor och så småningom ljusstakar och andra föremål. Tillverkningen var betydande både i fråga om mängd och kvalitet. Den äldsta kända ljuskronan från Skultuna finns i Vårfrukyrkan i Enköping och är daterad till 1619.

Den som vill kan få en guidad tur i brukets museum, besöka brukets butiker eller koppla av med en fika i caféet. Runt bruksområdet går fina promenadvägar längsmed Svartån.

Trehundra meter nordväst om Skultuna Bruk, i den västra delen av Kvarnbackaparken finns två runstenar från 1100-talet. En av dem har inskriptionen "Gunmald lät resa denna sten efter Garfast sin son, en god ung man och han hade farit till England. Gud hjälpe hans själ".



Ljusstakar från Skultuna